

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörlüğü
Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Yönergesi

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu yönergenin amacı, Akdeniz Üniversitesinde uygulanacak “**Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projelerinin**” (TDP), ilke ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu yönerge, Akdeniz Üniversitesinin akademik birimlerinde, en az bir dönem olmak üzere (1+2 Kuramsal + Uygulama), ön lisans programlarında “seçmeli ders statüsünde”, 3 ve/veya 4. yarıyılıda; lisans programlarında “zorunlu ders statüsünde”, 5 ve/veya 6. yarıyılıda; lisansüstü programlarda, ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile -iki dönem olarak planlanmış ise- birbirini izleyen yarı-yıllarda okutulacak “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri 1 - Projelendirme” (TDP 1 – Projelendirme) ve “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri 2 – Proje Uygulama” (TDP 2 – Proje Uygulama) derslerinin yürütülmesinde görevli kişi ve kurulların görev ve sorumluluklarını ve Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projelerinin uygulama sürecini (işleyişini) kapsamaktadır.

Dayanak

Madde 3- Bu yönerge, “Akdeniz Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”, “Akdeniz Üniversitesi Ders İşlemleri, Sınav ve Başarı Değerlendirme Yönergesi”, (dayanak oluşturan diğer yönetmelik(-ler) ve/veya ilgili senato kararlarına) dayanmaktadır.

Tanımlar

Madde 4- Bu yönergede geçen;

- a) **Üniversite:** Akdeniz Üniversitesini,
- b) **Senato:** Üniversite Senatosunu,
- c) **Rektörlük:** Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğünü,
- a) **Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulu:** Üniversitenin herhangi bir Fakültesini, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulunu,
- b) **Bölüm / Program:** Fakülte veya Yüksekokulların herhangi bir Bölümü ile Meslek Yüksekokullarının (MYO) herhangi bir Programını,
- c) **Bölüm / Program Başkanlığı:** İlgili Bölümün/Programın, Bölüm/Program Başkanlığını
- d) **Bölüm / Program Kurulu:** İlgili Bölümün/Programın, Bölüm/Program Kurulunu,
- e) **TDP:** Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projelerini,
- f) **Koordinatörlük:** Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörlüğünü,

- g) **Birim TDP Koordinatörü:** Enstitü, Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarındaki TDP Koordinatörlerini,
- h) **Birim TDP Kurulu:** Birim TDP Koordinatörü ile Bölüm/Program TDP Koordinatörlerinden oluşan Kurulu,
- i) **Bölüm / Program TDP Koordinatörü:** Bölüm/Programlardaki TDP Koordinatörlerini,
- j) **Proje Danışmanı:** “TDP 2 – Uygulama” dersinden sorumlu, projeyi ve proje gruplarını yöneten/yönlendiren öğretim elemanlarını,
- k) **Proje Asistanı:** Proje danışmanlarının, uygulama alanlarındaki yardımcılarını,
- l) **Proje Grubu:** İlgili kurulların onayından geçmiş bir proje geliştirmiş ya da geliştirilmiş bir projede, “TDP 2 – Uygulama” dersi sorumluluğu gereği yer alan öğrencilerden oluşan uyumlu grubu,
- m) **Proje Sözcüsü:** Proje grubu üyeleri arasında eşgüdümü sağlayan lider öğrenciyi,
- n) **Proje Üyesi:** Proje gruplarından birinde yer alan, projeye ve projeye grubuna karşı sorumlu öğrenciyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Projelerin Önemi, Hedefleri, Amaçları, İlkeleri ve İşleyişi

Projelerin Önemi

Madde 5- Her bireyin topluma olumlu katkılar yapması, sadece bir yapabilirlik meselesi değil; bu aynı zamanda bir toplumsal sorumluluktur.

Öğrenciler, sadece “almayı” ve bunun için “beklemeyi” değil; “vermeyi”, “paylaşmayı” ve “özveride bulunmayı” öğrenmeli; yakınılan şeyleri değiştirmek için kendilerinin de birçok şey yapabileceklerini, “fark yaratabileceklerini” bilmelidirler. Hiç kimsenin dezavantajlı olmasına, geride kalmasına seyirci kalamayız.

Projelerin Hedefleri

Madde 6- Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri öğrencilere;

- a) Toplumsal yaşamla ilgili genel/temel bilgi ve beceriler kazandırmayı;
- b) Geleceğe, sosyo-kültürel anlamda yatırım yapmanın gereğini/önemini benimsetmeyi;
- c) Öğrendiklerini yaparak, yaşayarak ve yaşatarak pekiştirmelerini ve geliştirmelerini sağlamayı;
- d) Temel yönetim teknik ve becerilerini geliştirmeyi;
- e) Bir grup/takım içinde, verimli çalışma becerilerini geliştirmeyi;
- f) Vatandaş temel hak ve sorumlulukları hakkında bilinçlendirmeyi;
- g) Toplumsal duyarlılıklarını geliştirmeyi... vb. hedefler.

Ayrıca projelerin bilim, kültür, felsefe, sanat ve sporun sevdinilmesi ve topluma sağlıklı yaygınlaştırılmasına katkı sağlaması gibi, toplumsal hedefleri de söz konusudur.

Projelerin Amaçları

Madde 7- Projelerle, öğrencilerin;

- a) Sosyal yaşama, toplumsal duyarlılık ve sorumluluk bilinciyle katılmaları;
- b) Farklı toplumsal ortamlara ilişkin, deneyim kazanmaları; iletişim becerilerini geliştirmeleri;
- c) İçinde yaşadıkları topluma olumlu katkılar yapmanın, aynı zamanda toplumsal bir sorumluluk olduğu bilincinin aşılması;
- d) Öz güvenleri gelişmiş, yetkin bireyler olmalarına katkı yapmak... vb. amaçlanmaktadır.

Özetle, projelerin, hem “**ihtiyaç grupları**” hem de “**öğrenciler**” açısından amaçları, hedefleri söz konusudur. Projeler, farklı ihtiyaç gruplarının “**bilinç düzeylerinin**” ve “**yaşam kalitelerinin**” yükseltilmesine yöneliktir. Bunun, “**sürekli**” ve “**kalıcı**” olması; “**toplumsal duyarlılık ve sorumluluk bilinci**” ve “**takım ruhu**” anlayışıyla, “**sistemik**” yürütülmesi gerekir.

Projelerin İlkeleri

Madde 8- Projelerle ilgili bütün süreçlerde:

- a) Din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımcılığı yapılamaz;
- b) İnsan Hakları, Çocuk Hakları ve Hayvan Hakları Sözleşmelerine bağlı kalınır;
- c) Bilgi, sevgi ve deneyim paylaşımı esastır;
- d) Herhangi bir kurum veya bireye maddi yardım veya bağış yapılamaz;
- e) Hediye kabul edilmez ve verilmez;
- f) Proje grubu üyeleri eşittir; herhangi bir proje grubu üyesinin ayrıcalığı yoktur;
- g) Hiçbir birey, hiçbir nedenle küçümsenemez, yargılanamaz;
- h) Proje çalışmalarında, kişisel görüş ve değerler empoze edilemez;
- i) Proje çalışmalarında, önyargılı davranılmaz, özel yaşama müdahale edilemez;
- j) Ceza, hiçbir projede, bir eğitim yöntemi olarak kullanılamaz;
- k) Proje çalışmalarında, kişisel ve kurumsal bilgiler, başkaları ile paylaşılmaz;
- l) Proje çalışmaları ve uygulamalarında, tütün ve alkol ürünleri içilemez;
- m) Proje çalışmalarında, ortamın gerektirdiği kılık-kıyafete özen gösterilir;
- n) Proje çalışmaları ve uygulamalarında, iletişime özen gösterilmelidir;
- o) Proje uygulamalarına, mutlaka planlı-programlı ve hazırlıklı gidilmelidir.

Projelerin İşleyişi

Madde 9- Uygulama süreci, **iki dönem olarak planlanmış birimlerde**, sırasıyla şöyledir:

- a) Bölüm Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörü, Güz yarı-yılında, 5. yarı-yıl öğrencilerini, “**TDP 1 - Projelendirme**” dersinde, projelerin tekniği, felsefesi ve uygulaması ile ilgili ayrıntılı bilgilendirir.
- b) Gönüllü Öğretim Elemanları, Bölüm/Program TDP Koordinatörü ve öğrencileriyle etkileşim içinde, olgunlaşan proje önerilerini, Güz yarı-yılıının 7. haftasına kadar, Bölüm Başkanlığına, Proje Formunun eklendiği dilekçe ile teklif ederler.

- c) Bölüm Kurulu, teklif edilen projelerin kabul edilip-edilmemesine veya birleştirilmesine karar verir.

Bölüm Kurulu bunun için;

- Teklif edilen projenin, uygulanabilir olup-olmadığı;
- İlgili ihtiyaç grubu için, işlevsel olup-olmadığı;
- Projenin, “uygulayanlar” ve “uygulananlar” açısından, bir risk doğurup doğurmadığı... vb. ölçütleri dikkate alır.

- d) Belirlenen ya da birleştirilen projeler, Fakülte Dekanlığının onayına sunulur.
- e) Fakülte Dekanlığının da onayını alan projeler, en geç 10. hafta içinde 5. yarı-yıl öğrencilerine duyurulur.
- f) Öğrenciler, 11. hafta içinde, ilgi duydukları projelerin danışmanlarına nihai başvuruda bulunurlar.
- g) Proje grupları 3 kişiden az, 10 kişiden çok olamaz.
- h) Böylelikle projeler, proje danışmanları ve proje grupları (Proje Künyesi) belirlenmiş olur.
- i) Proje danışmanları, 12. hafta içinde, proje grupları ile ilk toplantılarını yaparlar.

Bu toplantıda;

- Seçimle bir “**Proje Sözcüsü**” belirlenir;
- Her proje üyesi, “**Proje Sözleşmesini**” imzalar;
- Proje danışmanları projeleriyle ilgili bir “**ön (ilk) eğitim**” verir;
- Projeye uygun, bir “**İş Planı**” ve “**Çalışma Takvimi**” oluşturulur;
- Ön çalışmalar, hazırlıklar için gerekli komisyonlar oluşturulur, iş bölümü yapılır;
- Gerekli yazışmalar yapılır.

- j) Proje grupları, Güz yarı-yılıının 14. haftasında, proje danışmanları gözetiminde, projenin ayrıntıları üzerinde çalışır, tartışır, projeye ve “**Proje Formuna**” son şeklini verir.
- k) Proje danışmanları, aynı haftanın son iş gününde, proje formunu ve proje ekibinin (varsa proje asistanı, proje sözcüsü, proje grubu üyeleri ve proje gönüllülerinin) listesini, bilgisayar ortamında, Bölüm Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörüne iletirler.
- l) Proje grupları, proje danışmanlarının gözetiminde ve proje sözcülerinin koordinasyonunda yazışmalarını, projenin ön çalışmalarını/hazırlıklarını ve sponsor arayışlarını -en geç- yarı-yıl tatilinde tamamlarlar.
- m) Bahar yarı-yılında, “**TDP 2 – Proje Uygulama**” dersini alan öğrenciler, otomasyon sisteminde, ilgili proje danışmanının şubesini seçerler.
- n) Projelerde, diğer sınıf ve bölüm öğrencileri “**gönüllü**” olarak yer alabilirler.
- o) Proje danışmanları, 6. yarı-yılın (Bahar yarı-yılı) ilk haftasında, proje gruplarına “**son eğitimi**” verip, projeyi “**TDP 2 – Proje Uygulama**” dersi kapsamında uygulamaya koyarlar. Proje üyelerinin toplantılara ve uygulamalara devamlarını, önerilen bilgisayar programlarından da yararlanarak izlerler.
- p) Proje danışmanları, haftalık periyodik toplantılarla projenin gelişimini izler, gerekli yönlendirmeyi ve motivasyonu sağlarlar.

- q) Proje sözcüleri, proje üyelerinin katkılarıyla, proje danışmanlarına, projenin işleyişiyle ilgili haftalık “**sözlü rapor**” verirler.
- s) Proje grupları, uygulamaların 8. haftasında, proje sözcülerinin koordinasyonunda, proje danışmanlarına ayrıntılı bir “**ara rapor**” verirler.
- t) Proje danışmanları, ara raporu da dikkate alarak, bu aşamada bazı önlemler alabilir, yeni düzenlemeler yapabilirler. Gerektiğinde, uygulamalarda bulunurlar.
- u) Proje uygulamaları, en az, iki ay ve otuz (30) saat olmalı; projenin etkileri ölçülmelidir.
- v) Proje grupları, dönem sonunda “**proje raporu**” ve “**proje sunusu**” hazırlarlar.
- w) Proje grupları, herkese açık bir toplantıda, 10-15 dakikalık sürede, projelerini sunarlar. En başarılı proje üyelerine, referans mektubu niteliğinde, Türkçe-İngilizce “**Teşekkür Belgesi**” verilir.
- z) Proje danışmanları, “**proje üyelerinin devam durumlarını**”, “**süreçleri**”, “**raporları**”, “**sunumları**”, “**izlenimlerini**”, “**beklenen/istenen sonuç ve katkıları**”, “**iç-dış paydaş değerlendirme formlarını**” ve “**projeye özgü faktörleri**” ...vb. dikkate alarak, her öğrenci için, değerlendirmelerini yapar ve otomasyon sistemine girerler.
- aa) Devamsız ve başarısız öğrenciler, izleyen yıl aynı projede görev alamazlar.
- bb) Projeler, danışmanları (yürütücü) tarafından, AVESİS’e girilir ve “Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları” ile ilişkilendirilir. Ayrıca projeler, Birim “Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörlüğü” web sayfasında, sistematik olarak yer alır.

Madde 10- Uygulama süreci, **bir dönem olarak planlanmış birimlerde**, sırasıyla şöyledir:

- a) Bölüm Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörü, “**Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri (TDP)**” dersinde, projelerin tekniği, felsefesi ve uygulaması ile ilgili ayrıntılı bilgilendirir.
- b) Gönüllü Öğretim Elemanları, Bölüm/Program TDP Koordinatörü ve öğrencileriyle etkileşim içinde, olgunlaşan proje önerilerini, yarı-yılın 4. haftasına kadar, Bölüm Başkanlığına, Proje Formunun eklendiği dilekçe ile teklif ederler.
- c) Bölüm Kurulu, teklif edilen projelerin kabul edilip-edilmemesine veya birleştirilmesine karar verir.

Bölüm Kurulu bunun için;

- Teklif edilen projenin, uygulanabilir olup-olmadığı;
- İlgili ihtiyaç grubu için, işlevsel olup-olmadığı;
- Projenin, “uygulayanlar” ve “uygulananlar” açısından, bir risk doğurup-doğurmadığı... vb. ölçütleri dikkate alır.
- d) Belirlenen ya da birleştirilen projeler, Fakülte Dekanlığının onayına sunulur.
- e) Fakülte Dekanlığının da onayını alan projeler, en geç 5. hafta içinde, öğrencilere duyurulur.
- f) Proje grupları 3 kişiden az, 10 kişiden çok olamaz.

- g) Böylelikle projeler, proje danışmanları ve proje grupları (Proje Künyesi) belirlenmiş olur.
- h) Proje danışmanları, 6. hafta içinde, proje grupları ile ilk toplantılarını yaparlar.

Bu toplantıda;

- Seçimle bir “**Proje Sözcüsü**” belirlenir;
 - Her proje üyesi, “**Proje Sözleşmesini**” imzalar;
 - Proje danışmanları projeleriyle ilgili bir “**ön (ilk) eğitim**” verir;
 - Projeye uygun, bir “**İş Planı**” ve “**Çalışma Takvimi**” oluşturulur;
 - Ön çalışmalar, hazırlıklar için gerekli komisyonlar oluşturulur, iş bölümü yapılır;
 - Gerekli yazışmalar yapılır.
- i) Proje grupları, aynı toplantıda, proje danışmanları gözetiminde, projenin ayrıntıları üzerinde çalışır, tartışır, projeye ve “**Proje Formuna**” son şeklini verir.
 - j) Proje danışmanları, aynı haftanın son iş gününde, proje formunu ve proje ekibinin (varsa proje asistanı, proje sözcüsü, proje grubu üyeleri ve proje gönüllülerini) listesini, bilgisayar ortamında, Bölüm Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörüne iletirler.
 - k) Proje grupları, proje danışmanlarının gözetiminde ve proje sözcülerinin koordinasyonunda yazışmalarını, projenin ön çalışmalarını/hazırlıklarını ve sponsor arayışlarını, 6. Hafta içinde, tamamlarlar.
 - l) Projelerde, diğer sınıf ve bölüm öğrencileri “**gönüllü**” olarak yer alabilirler.
 - m) Proje danışmanları, 7. haftada, proje gruplarına “**son eğitimi**” verip, projeyi uygulamaya koyarlar. Proje üyelerinin toplantılara ve uygulamalara devamlarını, önerilen bilgisayar programlarından da yararlanarak izlerler.
 - n) Proje danışmanları, haftalık periyodik toplantılarla projenin gelişimini izler, gerekli yönlendirmeyi ve motivasyonu sağlarlar.
 - o) Proje sözcüleri, proje üyelerinin katkılarıyla, proje danışmanlarına, projenin işleyişiyle ilgili haftalık “**sözlü rapor**” verirler.
 - q) Proje grupları, uygulamaların 10. haftasında, proje sözcülerinin koordinasyonunda, proje danışmanlarına ayrıntılı bir “**ara rapor**” verirler.
 - r) Proje danışmanları, ara raporu da dikkate alarak, bu aşamada bazı önlemler alabilir, yeni düzenlemeler yapabilirler. Gerektiğinde, uygulamalarda bulunurlar.
 - s) Proje uygulamaları, en az, iki ay ve otuz (30) saat olmalı; projenin etkileri ölçülmelidir.
 - t) Proje grupları, dönem sonunda “**proje raporu**” ve “**proje sunusu**” hazırlarlar.
 - u) Proje grupları, herkese açık bir toplantıda, 10-15 dakikalık sürede, projelerini sunarlar. En başarılı proje üyelerine, referans mektubu niteliğinde, Türkçe-İngilizce “**Teşekkür Belgesi**” verilir.
 - x) Proje danışmanları, “**proje üyelerinin devam durumlarını**”, “**süreçleri**”, “**raporları**”, “**sunumları**”, “**izlenimlerini**”, “**beklenen/istenen sonuç ve katkıları**”, “**iç-dış paydaş değerlendirme formlarını**” ve “**projeye özgü faktörleri**” ...vb. dikkate alarak, her öğrenci için, değerlendirmelerini yapar ve otomasyon sistemine girerler.

- y) Devamsız ve başarısız öğrenciler, izleyen yıl aynı projede görev alamazlar.
- z) Projeler, danışmanları (yürütücü) tarafından, AVESİS'e girilir ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkilendirilir. Ayrıca projeler, Birim "Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri Koordinatörlüğü" web sayfasında, sistematik olarak yer alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Önerilen Proje Alanları, Projelerde İş Birliği Yapılabilecek Kurumlar ve Projelerden Beklenen Sonuç ve Katkılar

Önerilen Proje Alanları

Madde 11- Önerilen bazı proje alanları şunlardır:

- a) Engelli, hasta çocuk ve yetişkinlere yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- b) Okul çağı dışındaki gençlere yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- c) Kimsesiz çocuklara yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- d) Cezaevindeki mahkûmlara ve çocuklarına yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- e) Yaşlılara yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- f) Okul-öncesi çocuklara yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- g) Sosyo-ekonomik düzeyi düşük öğrencilere yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- h) Sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği projeleri,
- i) Kadınlara/ev kadınlarına yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- j) Kamu kuruluşları ile iş birliği projeleri,
- k) Madde bağımlılarına yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- l) Çevre sorunlarına yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- m) Sağlık sorunlarına yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri,
- n) Afetzedelere yönelik, duyarlılık ve katkı projeleri... vd.

İş Birliği Yapılabilecek Kurumlar

Madde 12- Projelerde iş birliği yapılabilecek bazı kurumlar şunlardır:

- a) İlgili Bakanlıklar ve bağlı kurumları
- b) Antalya Valiliği ve bağlı kurumları
- c) Kaymakamlıklar ve bağlı kurumları
- d) Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü ve bağlı kurumları
- e) Belediyeler ve bağlı kurumları
- f) Antalya İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri
- g) Antalya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve bağlı kurumları
- h) Sivil Toplum Kuruluşları
- i) Muhtarlıklar... vd.

Projelerden Beklenen Sonuç ve Katkılar

Madde 13- Projelerin sonuçları ve sağlayacağı katkılar karşılıklıdır: ***Herkesin kazandığı projeler...*** Projelerle öğrenciler, hem ihtiyaç gruplarının yaşam kalitesinin yükseltilmesine,

hem de -kendi- mesleki ve kişisel gelişimlerine doğrudan ve dolaylı katkılar sağlayabileceklerdir.

Projeler, öğrencilerin aidiyet duygularının gelişmesini/pekişmesini ve içinde yaşadıkları topluma etkin katkıda bulunma hazzı duymalarını sağlayabilir.

Ayrıca öğrenciler, üniversitelerin topluma hizmet çalışmalarına, projelerle “somut” ve “doğrudan” katkılar yapabilirler.

Projeler, üniversiteler arası iş birliği ve üniversite-toplum etkileşiminin başka bir “başarılı” ve “sürdürülebilir” örneği olabilir.

Ancak, projelerin temel kaygı ve katkısı, “**toplumsal fayda**”dır.

Bunların “**emek–yoğun**” ve “**öz kaynaklarla**” gerçekleştirilmesi önceliklidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlük

Madde 14- Bu yönerge, Senato tarafından onaylandığı tarihte, yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15- Bu yönerge hükümlerini, Akdeniz Üniversitesi Rektörü yürütür.